ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.__ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ. The copies will be circulated a little later to all the members.

್ರೀ ಎಂ. ಪ್ರಿಕಾಶ್ (ಸಾರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ವಂಂತ್ರಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ೧೯೫೦ನೇ ಇಸವಿಯ ರಾಜ್ಯ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಶಾಸನದ ೩೫ (೨)ನೇ ಕಲಮಿನ ಮೇರೆಗೆ ಹೊರಡಿಸಿದ ೧೯೮೧–೮೨ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ೨೧ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಡಳಿತ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

್ತಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಹಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲಾಗಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ ಹಸ್ವಾಮ್ಕಿ ಈ ಸದನ ಈವೊತ್ತೇ ಕೊನೇ ದಿವಸವಾದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಧರಣಿ ಹೂಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.__ನಿಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಮೊದಲು ಮುಗಿಯಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ಧನಂಜಯಕುವಾರ್ —ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಕಡೆಯೂ ನೋಡಬೇಕು, ಬರೆ ಅತ್ತ ಕಡೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕಂಥಾವರ ಮೇಲೆ ನೋಡುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು —ನಾನಂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಈ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಮುಗಿಯಲಿ.

ವಂನವಿಗಳನ್ನೊಪಿಸುವುದಂ:

- (ಅ) ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ.—ಸ್ವಾಮಿ (೧) ಬೆಂಗಳೂರು ಪೂನಾ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ಹರಗಪುರದಿಂದ ಗಾಡಾಕ್ಕೆ ಕೂಡು ರಸ್ತೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹರಗಾಪುರದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ (೨) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಕವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬೆಳಗಾಂವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.
- (ಆ) ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾವುಭಟ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಃಗ್ಯಾಂಗ್ ಮರ್ನಗಳು ತಮ್ಮ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿರುವ ಹಾಗೂ ಇತರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರು ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ವಂನವಿಯನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಹುಂಖಾಂತರ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ,

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. _ ಮುನವಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ನಾನು ಒಂದು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಈವೊತ್ತು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸದನವೂ ಈವೊತ್ತೆ ಕೊನೆಯಂ ದಿನವಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. —ಮೊದಲು ಈ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಮುಗಿಯಂಲಿ, ಆಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಏನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಿ.

ಗವಾನ ಸೆಳೆಯಂವ ಸೂಚನೆಗಳಂ

ವಿಷಯ. —(೧) ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೬,೦೦೦ ಎಕ**ರೆ ವಿಸ್ತೀ**ರ್ಣದ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾವಿುಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ) ---ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೬೦೦೦ ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು). – ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ,

ಕೆ. ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೊಕಿನಲ್ಲಿ ಹೇವುಗಿರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯ ಮೂಲಕ ೭೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ, ಮಂದಗೆರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ೧೮೦೦ ಎಕರೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆಯಿಂದ ೩೫೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹತ್ತು ದಿವಸ ನೀರೊದಗಿಸುವುದು ೧೨ ದಿವಸಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನೀರೊದಗಿಸಲು ೧೯–೨–೧೯೮೩ ರಂದು ನೀರಾವರಿ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ ಕಾಲುವೆಗಳಿಂದ ನೀರಂ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾ ಗ್ಯೂ ಮಂದಗೆರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೦೦೦ ಎಕರೆಗಳು, ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಎಕರೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೇಮಗಿರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಭತ್ತವನ್ನು ಬಿತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಮೆಂದಗೆರೆ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಲ ಮತ್ತು ಎಡ ದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರವಂವಾಗಿ ೫೦೦೦ ಮತ್ತು ೨೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹ್ಷಿಹೆ ಹಂಗಿರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರವಂವಾಗಿ ೫೦೦೦ ಮತ್ತು ೨೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಮತ್ತು ಹ್ಷಿಹೆ ಹುದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಮಾರು ೧೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ರಾಗ ಬಿತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆ. ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೊ ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದ ದ್ದು ೬೦೦೦ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಅನಂಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ೫೦೦೦ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತ ಸುಮಾರು ೮೦೦ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗಿದೆ, ೧೨ ದಿನಗಳು ನಿಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ೧೦ ದಿನಗಳು ನೀರೋದಗಿಸುವಿಕೆಯ ಪದ್ದ ತಿಯಿಂದ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಅನಂಮತಿ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳೆದ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರೊದಗಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಟಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ,—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಈ ನೀರಾವರಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ರಾಗಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ೩೦೦ ಕ್ಯೂಸೆಕ್ಸ್ ನಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ನಾಲೆಯ ಉದ್ದದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಗಮನಿಸಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಬೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಜವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಈಗ ಬೆಳೆದಿರುವ ಬೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತರು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ೮೦೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಏನು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುಪಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮತ್ತೂಮ್ಮೆ ಕೇಳಬುಸುತ್ತನೆ.

ಎರಡನೆ ಸುದಾಗಿ, ಈಗಿನ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ರೈತರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಭತ್ತ ಮತ್ತು ರಾಗಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ನಡೆದಂಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ನೀರಾವರಿ ಭಾಗದವರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ನೀರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರೂ ರೈಕರೇ, ನಾನೂ ರೈಕನೇ ರೈಕನ ಕಷ್ಟ ಏನು ಎಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ರೈಕರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂತಲ್ಲ. ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಬೆಳೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಆಗಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ, ಅದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈಗ ಇರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಭೂಮಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ, ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಇದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೮೦೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಬೆಳೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಕೈಆರ್, ಎಸ್. ನಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಏನು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಂ. ನಾಲೆ ಮತ್ತು ಅಣೆಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಏನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೋ ಅದು ೫ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ, ಮೇ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಅದರ

ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಲ್ಲಿರತ್ಕಂಥ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ೧೦ ದಿನಗಳು ನೀರು ಒದಗಿಸುವ ಗಡುವು ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೇನೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೨ ದಿನಗಳು ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ೧೦ ದಿನಗಳು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವಿಕೆ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೨ ದಿವಸಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವಂಥ ಭತ್ತಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ೮೦೦ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಏನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನು ವುದಾದರೆ ಆ ಛಾನಲ್ ನ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ನಲ್ಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಆ ಛಾನಲ್ ನ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೋ ಆಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಹೇವುಗಿರಿ ವಂತ್ತು ಮಂದಗೆರೆ ಛಾನಲ್ ಏನು ಇದೆ ಆ ಛಾನಲ್ ನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ೮೦೦ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕೆಂದರೆ ಆ ಛಾನಲ್ ತುಂಬಿದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದಂಥಾ ನೀರು ಮತ್ತೆ ಕೆ. ಆರ್. ಎಸ್. ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿದಂ ಹಿಡಿದು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಇರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅದನ್ನೂ ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ಟ್ ಮಾಗೌಡ. — ತಾವು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆಗೆ ೧೦ದಿವಸ ಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾವೇನು ನೀರನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿದ ಪ್ರಮಾಣ ಚಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಂತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ಅಹೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಬೆಳೆಗೆ ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕೆಳಗೆ ನೀರು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೮೦೦ ಕ್ಯೂ ಸೆಕ್ಸ್ ನೀರು ಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರೈತರು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನೀರಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಡೆದಾಡುವಂತೆ ಅತಾಂತಿ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡದೇ ರೈತರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. —ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುಹಂತೆ ೨೩ನೇ ತಾರೀಖು ಒಂದು ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ ನೀರನ್ನು ಹೇಮಾವತಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀರು ಕಾಲುವೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರೈತರಂ ನೀರು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಮೊದಲಿರುವವರು ಚೆಣ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಗೊಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಕೊನೆಯವರಿಗೆ ನೀರು ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ, ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಡಲಿ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವ. ಕಾಲಾವೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಂವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ರೈತರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅಧಿಕೃತವಾದ ಮತ್ತು ಅನಧಿಕೃತವಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತ ಮಾರಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಕೆದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ii) ಚಿಕ್ಕವುಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಶೃಂಗೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೇಗಾರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಂತಿ ಲಕ್ಷ್ಮವ್ಮು ಎಂಬುವರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಸ್ವಾಮಿರಾವ್ (ಹೊಸನಗರ) ನನ್ನ ಹೆಸರಿನ ವರುಂದೆ ನವುೂದಾಗಿರುವ ಗಮನ **ತೆಳೆಯುತ್ತ ಸೂಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾ**ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗವುನ ಸೆಳೆಯಬರುಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಖ. ಜಿ. ಆರ್. ಸಿಂಧ್ಯ —(ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು):— ತ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Vol V-L.A.-45